

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Misiunile religioase pentru popor

de Arhim. P. Morușca

Mântuirea sufletului.

... cu frică și cu cutremur mântuirea voastră o lucrați „Filip. 2, 12”.

Omul are un suflet, un suflet nemuritor, prin care el este chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Al cui e sufletul. „Al cui este chipul“... (Mt. 22, 20). Ca și banul, care e al cezarului, măcar e în mâna fiecăruia, de poate face ce vrea cu el, — sufletul, în care Domnul își are chipul Său și și-a scris numele său de proprietar, prin sângele vărsat pe cruce, — deși e al tău, tu răspunzi de el, de felul cum îl îngrijești, dar el aparține lui Hristos, e proprietatea lui Dumnezeu.

Cu mâna Sa a luat Dumnezeu jărâna de a făcut trupul tău, dar din Duhul Său a împrumutat scânteia dumnezeiască a sufletului, pe care l-a făcut mai pe sus și mai desăvârșit decât toate faptele.

Adevărat, ești liber să neguțătorești cu el după voie. Poți să-l îngropi (Mt. 25, 25) și când îți se va cere socoală, să-l dai, gol, pustiu, și ruginit sub tina păcatelor, și atunci l-ai pierdut, în osândă. Sau poți să-l prezinți stăpânului, cu mare dobândă duhovnicească, când în viață ai lucrat, spre mântuirea lui.

Indemnul de a ne lucra mântuirea sufletului decurge din conștiința că-l avem dela Dumnezeu, și a fost răscumpărat prin jertfa Fiului Său. Pentru izbăvirea sufletului numai, și pentru nimic altă a venit Hristos în lume și a murit pe cruce.

Din această jertfă rezultă prețul mare a sufletului omenesc. Pentru acest mărgaritar, omul neguțator, vinde toate câte are (Mt. 13, 45-6). Pentru suflet a creat Dumnezeu lumea cu toate frumusețile și bunurile ei, numai ca să ne folosim de ele, ca de o punte spre a trece la El.

Și noi ce facem? Se pare n'avem alt gând decât grija vieții acesteia trecătoare: gândul la trai lîh-

nit, la plăceri, onoruri, bani, gândul la trup și la desmerdările lui. Cuvântul Domnului: Căutați mai întâi (Mt. 6, 33) se izbește de urechi surde. Nu se împotrivesc acestui cuvânt rânduieții dumnezeiești... umpleți pământul și-l stăpâniți (Fac. 1, 28). Nu trebuie să neglijăm preocupările de celălalt necesare vieții, dar deasupra lor trebuie să stăpânească râvna de a câștiga împărăția lui Dumnezeu pentru suflet.

Ce nu ești în stare să faci, ca să câștigi un proces în care e pusă în joc o bucată de pământ? Cât de îngrijorați suntem și nu ne scapă nimic, când e vorba să avem succes într-o afacere. Și cu cât mai însemnată este câștigarea vieții veșnice pentru suflet. De îți-ai pierdut averea — prin sânguință și cruțare și-o poți recâștiga; onoarea pierdută o poți repara; sănătatea zdruncinată și-o poți reface. Ai pierdut însă mântuirea sufletului — totul e pierdut. Adevărat împărăția lui Dumnezeu pe pământ e asemenea năvodului, care adună tot felul de pești... dar pe urmă vor fi aleși cei buni, și cei răi vor fi lăpădați afară. (Mt. 13, 48) (Mt. 25, 33 .)

Iată acum e tocmai vremea pescuțului, e vremea procesului, în care poți câștiga mântuirea veșnică, pe seama sufletului, îl poți asigura pentru caz de moarte, cum asiguri casa împotriva focului, holdele împotriva grindinei. Premiul de asigurare nici decum nu e mare: pogoară-te de pe dâlma mândriei, de pe muntele îngâmării, pune stavilă mâniei care turbură, oprește invidia care sfășie inima, înfrânează gândurile răsvrăcite, limba ascuțită, lasă poveștile urâte, petrecerile zvăpăiate, și răsetele nestăpânite, smulge-te din lenevie și apucă-te cu râvnă de bine. Răstignește trupul cu păcatele și doririle lui în umilință și căință, căci „de se va curăți cineva pe sine dintru acestea...“ (II. Tim. 2, 21). Recunoaște că prin tine numai, nu ești nimic și fără Dumnezeu nu te poți aștepta decât la osândă.

Iată acum și se îmbie mijloacele pentru mântuirea sufletului: sfintele slujbe cu rugăciune stăruitoare, cuvântul lui Dumnezeu, ce și se propoveduește cu îmbelșugare, sfintele Taine, a spovedaniei și cuminecării, cărți bune cu indemnuri sănătoase și hrănitoare de suflet,

pe cari le poți avea azi, pe preț neînsemnat, aici sunt frații tăi mai mici, cari așteaptă să le faci parte de dragostea ta, să-ți ajuti cu milostivirea ta, îngerul păzitor îți este aproape și Maica Domnului stă gata spre mijlocire și mai presus de toate harul lui Dumnezeu plutește deasupra, ca un porumb nevăzut, așteptând să se odihnească pe sufletul tău, să te ajute ca să lucrezi mântuirea lui.

Să nu te amăgești ca omul, despre care sf. Ioan Gură de aur spune, că zugrăvește, cu chelțuială, o colibă ce stă să cadă, sau ca femeia care se rumenește pe patul de moarte. Moartea nu va căuta la această nebulie. Să nu vă nădăjduiți în ceasul din urmă, că și atunci mai e cu putință o întoarcere și o izbăvire. Eu nu tăgăduesc, că harul lui Dumnezeu lucrează până în sfârșit — ca la tâlharul pe cruce. — Dar cine este sigur că va nimeri în ceasul luptei cu moartea, ori în vârsta bălăneșii, ceea ce n'a încercat, n'a practicat în viață. Poți tu nădăjdui să mori creștinește, dacă n'ai trăit creștinește? Și apoi știi tu că nu azi, la noapte, fără să te fi așteptat, te surprinde ceasul din urmă, cu strigarea cumplită: „Ce va folosi omul...“ (Mt. 16, 26;)

Dacă în acest ceas s'ar pogori fulgerător un glas de om, spunându-ne: poți vă veți mântui afară de unul. — Nu te-ai cutremura că tu ești acela? N'ai întreba și tu, ca odinioară apostolii: nu cumva eu sunt Doamne? (Mt. 26, 22).

De vă întrebați în gândul vostru: dar cine poate să se mântuiască? (Mt. 19 25) vă voi răspunde cu David: „Cel ce nădăjduiește spre Dumnezeu, mântuirea feții mele.“ (Ps. 41, 7; 70, 1). Fiul omului a venit să mântuiască sufletele oamenilor (Lc. 9, 56), dar pentru aceasta tu trebuie să te duci în calea Lui, să scoți sufletul tău în raza de lumină și de căldură cerească, pe care ți-o trimite.¹⁾

Nădejdea noastră de mântuire se întemeiază pe milostivirea lui Dumnezeu, pe făgăduința Lui (Ev. 1, 5) (II Cor. 7, 1; pe meritele câștigate de Fiul Său (Rom. 5, 10; Io. 1, 12).

Celce se îndoiește, ca valul mării se aruncă (Iacov. 1, 6). Nu se va mântui cel ce crede că va putea împăca mântuirea cu o viață de tihneală și de plăceri, că-și poate lucra mântuirea și în lovărășia patimilor și dedărilor rele, fără rușinare și fără pocăință.

Trebuie să-ți faci silă, „Impărăția lui Dumnezeu te silește“ căci strămplă e poarta care te duce la mântuire.

În numele Domnului vă rog: fie-vă milă de sufletul vostru, că e făcut după chipul și asemănarea lui

¹⁾ La o expoziție de flori a fost premiată floarea unei copile ce locuia cu părinții săi într-o locuință întunecoasă, de suteran (pivniță). Comisia a stat uimită în fața locului cu floarea minunată. Copila povestea: În curtea îngustă a casei, — cum sunt la oraș, — în zile frumoase străbătea o rază de soare. Eu scoteam îndată olul, în bătaia razei. Pe măsura ce se îndepărta, eu împingeam înainte floarea. Așa s-a dezvoltat și a înflorit. Cum lăncezește și sufletul nostru sub povara grijilor, în întunericul patimilor și păcatelor! Să-l scoatem în raza luminii lui Hristos, să crească, să înflorească și să aducă roduri de mântuire.

Dumnezeu și e răscumpărat cu scump sângele Flului Său și vrea să-l vadă mântuit de pierzare.

De aceea vă chiamă: Intoarce-te la mine și te voi mântui pe tine, iată am șters ca un nor fără de legile tale, și ca o ceață păcatele tale (Is. 44, 22).

Puneți dar gând nestrămutat și faceți azi început de mântuire sufletului vostru: „cu frică și cu cutremur mântuirea voastră o lucrați“.

Cinstirea sf. Cruci.

Cuvântul crucii celor peritori!... (Cor. 1, 18).

Când israelitenii au trecut Iordanul, ca pe uscat, în țara făgăduinții și a mântuirii, ca amintire de trecerea minunată au pus semn de pomenire fiilor (Is. Navi 4, 7). O astfel de trecere în țara făgăduinții și a mântuirii pentru sufletele voastre — sunt aceste zile. În amintirea lor a-ți înălțat această cruce.

Ea se înalță aici, în văzul tuturor, cum s'a ridicat odinioare în biserică cetății sfinte a Ierusalimului de patriarhul Macarie, când a fost aflată de sf. Etena. Pusă în vederea tuturor, poporul s'a închinat cucernic în fața crucii, strigând: „Doamne miluește-ne!“ Amintirea acestui fapt o prăznuim la înălțarea sf. Cruci.

Întru mărirea lui Dumnezeu și întru amintirea minunilor s'a ridicat acest semn de pomenire.

Cu ochii sufletului nostru vedem vârful crucii înălțându-se până la cer, ca și scara lui Iacob. (Fac. 28, 12.) să facă legătură între pământ și cer, între viața noastră de aici și între Impărăția veșnică. Crucea a fost închipuită prin „pomul vieții“ din mijlocul raiului, prin lemnele de jertfă, pe cari Isac, fiul făgăduinței le ducea pe umerii săi, prin binecuvântarea mânilor lui Iacob (Fac. 48, 13), prin înălțarea șarpeului în pustie (Numerii 21, 9). Dar toate aceste închipuirii nu puteau face legătură cu cerul. „Înainte de a apărea Crucea n'a fost încă scară spre cer; de aceea n'a putut ajunge acolo nici Avram, nici Isac, nici David, nici un alt om. Acum este pusă scara, crucea se înalță și intrarea în cer stă deschisă. Tu vezi scara înălțându-se de pe pământ la cer, deci privește crucea; căci scara care leagă pământul cu cerul are forma crucii, Domnul a spânzurat pe ea, Hristos s'a arătat pironit pe cruce“ — zice fer. Augustin.

Dar cum stă lumea azi în fața crucii? Ca și odinioară pe dealul Golgotei. Oamenii sunt împărțiți în tabere: unii baifocorind, alții grăind osândă (sectarii), iarăș alții desnădăjduiți, cei ce au pierdut încrederea în Dumnezeu. Noi însă stăm aici smeriți și blânzi, cu încredere și cu nădejde.

Când ceata celor inconștienți, orbiți de interese înguste, trece cu dispreț pe lângă acest semn; și cei răi prin patimile și păcatele lor strigă și acum: Răsfignește-l, răstignește-l pe El!; când necredincioșii aruncă vorbele: „De ești Fiul lui Dumnezeu, pogoară-te de pe cruce să vedem și să credem...“ De ești tu

Hristosul, mântuește-te pe tine și pe noi..."; — noi stăm aici la poala Crucii, tăcuți și smeriți dar cu credință neșovăelnică, — ca și Maica îndurerată, ca și ucenicul credincios până la moarte, ca și ceata femeilor mântuite de pierzare, și cu nemernicul pocăit ne rugăm: pomenește-mă Doamne când vei veni întru împărăția ta..."

„Pentru aceia semnul crucii nebunie este, nouă, celor ce ne mântuim puterea lui Dumnezeu este.“

Pentru noi crucea e semnul iubirii lui Dumnezeu și a Mântuitorului Hristos, care s'a jertfit pentru noi și este semnul iubirii noastre către Dumnezeu. În jurul acestui semn ne strângem, ca soldații credincioși în jurul steagului biruitor. Semnul biruinții Domnului asupra vrăjmașului diavol e crucea, cum a fost semn de biruință împăratului Constantin în lupta cu Maxențiu.

Noi socotim crucea o școală a vieții, a înțelepciunii și a toată învățătura mântuirii; mângăiere și înfărire în necazuri, toiaș de sprijin în drumul vieții, tărie nebănuită pe seama celor slabi, povară neînvingătoare, siguranța bogățiilor, norocirea săracilor, pâinea celor flămânzi, acoperământul celor goi, doctor bolnavilor, ocrotire celor prizonieri, înarmarea celor năpăstuiți, ușurare în ceasul morții..

„Crucea — după cuvântul Sf. Ioan Gură de aur — a stărpit mânia lui Dumnezeu deasupra oamenilor, a lucrat împăcarea, a schimbat pământul în cer, a unit pe oameni cu îngerii, a dărâmat țaria morții, a surpat puterea deavolului, a zdrobit puterea păcatului, a slobozit lumea din rătăcire, a speriat duhurile cele rele, a dărâmat capștele idolești, a răsturnat jertfelnicile lor, a vânturat fumul jertfelor, a sădit fapta cea bună și a întemeiat bisericile“.

De aceea cu smerenie plecăm genunchii inimel în fața ei căutând: „Crucii tale ne închinăm Hristoase...“, ne însemnăm fața cu ea, împreunând 3 degete dela mâna dreaptă și ridicându-o la frunte, în numele Tatălui, mărturisim înălțarea cugetului nostru spre cer, scoborându-o la piept, în numele Fiului, mărturisim că prin El s'a pogorât mântuirea pe pământ, la umărul drept, în numele Duhului Sfânt, recunoaștem că spre dreapta duce drumul la mântuire și fericire veșnică, iar brațul stâng al crucii ne face luători aminte și ne oprește să nu apucăm pe calea osândei. Cu sfială și cu înaltă cinstită o sărutăm, căci pe acest semn, ca pe un altar sângos, s'a adus cea mai mare jertfă de sine, purceasă din dragostea Domnului pentru noi și pentru mântuirea noastră.

De aceea ne împodobim cu ea casele, o punem pe acoperiș, să mărturisească de casă de creștin, pe turnurile bisericilor, la căpătâiul morților, la răspântiile drumurilor și aici, în mijlocul satului, ca să aducă mereu aminte de Dumnezeu.

Odată, când copiii voștri vă vor întreba ce e această cruce aici, și voi le veți vorbi de anul mântuirii 193... în care Domnul Dumnezeu vostru a scos

apa răutăților și a păcatelor salului acestuia, ca odinioară Marea Roșie și apa Iordanului și v'a trecut în împărăția păcii, ca să cunoască și ei că este tare puterea Domnului și ca voi să cinstiți pe Dumnezeu în toată vremea. (Is. Navi 4, 24).

Le veți povesti, că în această vreme, când s'a ridicat acest semn: eram tari în credința ortodoxă și vrem mai bine să murim decât să o lăpădam. Cu neclătită nădejde în viața de veci ne-am învins dragostea către Dumnezeu, l-am păzit poruncile, am lăpădat sudalmele și jurămintele ușuratică, am așezat în cinste Duminecile și sărbătorile, am pus pace și unire întru dragoste în întreg satul, copii au făgăduit ascultare părinților, și părinții și-au învins dragostea către copii și toți am alergat aici la poala Crucii, ca sub steagul biruinții, asupra păcatului și a lui Satana, care a căzut învins. Și în amintirea acestei învingeri am ridicat acest monument.

Noi vom pleca, dar acest semn va rămâne măriturie vie de zilele acestea de misiune; vă va aduce aminte mereu de adevărurile, pe cari le-ați auzit din gura noastră, de prețul mare, pe care îl are sufletul vostru, de datoria voastră către mântuirea lui. Vă va chema mereu, când vă vor da năvală primejdii și ispite, să vă strângeți aici, în jurul acestui stâlp de lumină, care vă va călăuzi în pustiul vieții, spre țara făgăduinții (Num. 9), căci „câți vor umbla cu dreptarul acesta, pace peste ei și milă“ (Gal. 6,16;)

Un semicentenar inutil.

Baptiștii din țară, au jubilat anul trecut semicentenarul existenței lor la noi. Din acest prilej a apărut „Farul mântuirii“ în număr festiv. Cuprinsul variat, ca să nu zicem hazliu, al pretinsei reviste baptiste din București, reoghidește foarte fidel mentalitatea religioasă sucită a baptiștilor. Autorii par a suferi de mania perzeucțiunii. Grafomania religioasă a predicatorilor și autemergătorilor baptiști și-a crelat acolo tribuna unui semidoctism religios oficial — patentat.

Numărul festiv al revistei are pretenția „a povădui mântuirea în Hristos, chemând sufletele afară din lumea tradițiilor și a superstițiilor“. Să știe baptiștii, că neamul românesc a avut dela începutul zemsilirii sale ca neam, pe Dumnezeu, pe Hristos! Ce rost mai are deci verbomania baptistă printre Români? „Au doară împărțitu-s'a Hristos“ Să nu fie, vorba sf. Ap. Pavel.

Expresiile „lumea tradițiilor și a superstițiilor“ vizează Biserica. (F. M. Nr. 20—24 pag. 2.) S'au temut s'o spună franc! Să ne explicăm! Bolșevismul din Rusia a procedat la fel. A jertfit Biserica pentru o ideologie imposibil de realizat. „A dat gata pe ne gata“, vorba românească! Stărușitul se vede, mizerie

morală și materială îngrozitoare. Cam așa ceva do-
rește baptilsmul. O dictatură bisericească a proletaria-
tului simplu și incult! Să știe baptilștii, că părăsirea
Tradițiunii religioase și naționale, înseamnă osândrea
vremelnică și vecinică a sufletului românesc! Iată de
ce nu-i putem asculta!...

Rătăciria baptilstă, precum și toate celelalte e-
rezii s'au născut din preterarea Sf. Tradițiunii. Deci nu
leșirea din tradiție salvează, ci primirea descoperirii
dzești în ansamblul ei: Biblia și Sf. Tradițiune.

Salahorii dela farul și seminarul baptilst să stu-
dieze Scrierile Sf. Părinți și vor vedea, că adevărul
creștin privit cu amândoi ochii duhovnicești ai credinței
(Biblia și Sf. Tradițiune), îi va slobozi din întunec,
le va scutura tina de pe ochiul minții lor. Ori, dacă
„Inalta lor știință teologică“ le permite, s'o dărime!
Noi ne lădoin, devremece somitățile cele mai celebre
ale teologiei protestante raționaliste au recunoscut in-
tegral și în parte Sf. Predanie. Dni dela far și semi-
nar doar nu-și închipuiesc a fi mai bine pregătiți și
informați?! Predilecta și puerila dovadă baptilstă în
contra Sf. Tradițiunii (Mat. 15. 8) s'o rezerve pentru
capilele baptilste. sătești! Acolo de, însă la o revistă
bucurestiană nu facel

Să vedem sentimentele patriotice, cari animează
pe baptilștii! Ca să justifice patriotismul baptilștilor,
autorul articolului de fond scrie la pag. 2: „Predica-
rea însă nu s'a făcut cu scop de desnaționalizare a
neamului nostru, ... căci primul baptilst care a pășit
pe pământul României este un străin, de meserie tăm-
plar“. Iată o perlă de cugetare și exprimare contra-
dictorie! Afirmația autorului verifică tocmai contrarul.
Se recunoaște, că baptilsmul s'a lăpt între noi prin
streinii! Or, intenția stăpânitorilor de tristă amintire „a
fost tocmai desagregarea și asimilarea noastră prin
baptilsm. Ungurii au sprijinit baptilsmul spre strică-
clunea Românilor“. Aceasta este adevărul strălucit do-
vedit în opera Prea Sf. Episcop Dr. Grigorie Gh.
Comșa. Baptilsmul la Români n'a fost o necesitate re-
ligioasă, ci o importatiune streină de sufletul neamu-
lui nostru și menajată de stăpânirea trecută, cu sco-
pul asimilării și a nimicirii etnice, a elementului ro-
mânesc. Noi eram superiori numericște, deci având
ei temerea heghemoniei, căutau să ne doboare. Bap-
tilsmul a fost pentru vechea stăpânire politică, un le
religios potrivit, de a crepă unitatea națională-religi-
oasă. Este o chestiune foarte clară! Conducătorii bap-
tilștii personal interesați în afacere erau unelte în mâna
streinului. Erau coade, la toporul care tăia la pădurea
neamului românesc. Iată o situație puțin onorabilă în
trecutul neamului!

Dealtfel, o simplă ochire asupra figurilor condu-
cătoare ale baptilsmului, din cuprinsul revistei, nu tra-
dează prea multă inteligență, nici scăpărări geniale
sau inspirații profetice! Poeziile religioase, în special
cea intitulată „De zece ani“, este direct ridicolă. Dom-

nil redactori par a fi superstițioși. Își imaginează, că
sunt poeți și teologi. Singuri își văd naiv tatea la pag.
22. „Oricât de simplu s'ar prezentă această revistă“!

Scopul revistei se fixează la pag. 23 „A fi un
bun prieten al nostru“. Am fi curioși să cunoaștem,
pentru cine? Se scrie pentru mulțime, pentru gloata
care nu pricepe limba păsărească și stilul confuz, ori
pentru Dni șef, cari și fără dânsa își cunosc meseria
de a tulbură mințile credule?!

Se exprimă durerea baptilstă, spre fine, în urmă-
torii termeni: „baptilștii, pentru că se roagă lui Dumnezeu,
în conformitate cu ordinul sacru din cartea sfântă,
sunt băteți crunt!“. Este o insinuație! Baptilștii nu se
pedepesc — dacă sustă cazul — pentru credința lor,
ci pentru infracțiunile și contravențiunile legale. Dacă-i
interesează le putem servi cazuri. Baptilsmul n'are
viitor la noi, pentru că lumea nu se mai lasă amăgă
și îmbătată cu apă rece. Mulțimea oricât de sug-
estionabilă ar fi, cunoaște taina, pentru care pantofarii,
grefierii comunali, căprarii și văcarii satelor s'au pre-
tat la roluri de conducători și antemergători. Deci, nu
Biserica și autoritățile ci decadența morală a baptils-
mului îi pregătește sfârșitul. Baptilsmul și în genere
sectarismul n'a adus nici un aport la evoluția istorică
a neamului românesc. Singurul merit al lor este: ne-
ghina zizaniei sufletesti, ura și vrajba dintre frați. Pentru
aceste considerațiuni zisesem la început, că semicen-
tenarul baptilst eră neavenit și inutil.

Preotul:

Ștefan R. Lungu.

† Sculptorul Gheorghe Groza a murit.

Ca o lovitură groaznică a căzut printre prieteni
și cunoscuți știrea, că pictorul și sculptorul Gh. Groza,
fiul județului Arad, a încetat din viață Miercuri în 5
Februarie la Brașov. — În rândurile prietenilor și a
cunoscuților săi această veste a produs cea mai vie
durere, căci cine l-a cunoscut pe acest tânăr talentat,
n'a putut să nu-l iubească.

Născut în anul 1899 în pitoreasca localitate Mo-
neasa din județul Arad, din părinți simpli, — săraci
muncitori cu ziua, — de mic copil a intrat și dânsul
la lucru cu ziua la domeniul din Moneasa și pela bă-
ile termale din acea localitate, ca să poată trăi mai
ușor familia sa săracă, deoarece n'aveau decât o că-
suță și un locșor de dimensiuni foarte reduse. Mai
târziu învăță în Arad meseria de pietrar a tatălui său
mașter. Ani dearândul lucră, apoi, în această braușă
de muncitori manuali prin Moneasa, Arad, — unde
se găsec la diferite clădiri, scări și balustrade din
piatră, lucrate de mâna sa, — prin Hunledoara și a-
lurea, până se războiful îl chemă și pe dânsul la arme,
ca tânăr de 18 ani. Aci, în Tirol, s'a manifestat mai

întâi tot rășul talentul care zăcea în inconștientul sufocat de mizeria în care crescuse. Mici copii de pe ilustrate cu peisajii din natură au fost primele lui încercări în arta penelului. Sunt păstrate, primele, și azi la casa părinților săi din Moneasa.

După terminarea războiului, întorcându-se acasă și negăsindu-se lucru în meseria sa, împins de sărăcie, a intrat ca simplu tăietor de lemne, — stânjelar, — la o societate de exploatare în pădurile Vășcăului din Bihor. Aci, în timpul liber, lucra cu creionul și cu cărbune, din distracție, apoi cu un briceag cioplea diferite figuri din lemn. — Soartea a vrut ca aci să-l găsească profesorul Bușța din Beluș și, sprijinit de alți intelectuali de acolo, să-l ducă la liceul din Beluș, unde paralel cu clasele liceale a fost introdus metodic în arta desenului și a picturii de către acest profesor al său. De aici a intrat în armata română, unde a făcut cunoștința generalului Olteanu, care a recunoscut într-însul un talent și de aci încolo a devenit protejatul acestuia. Treptat treptat se ridică. După colonia de artiști din Bala Mare și muncă serioasă de câțiva ani, urmă prima sa expoziție, ca imediat să plece la Roma în Italia, patria artelor clasice, unde studie timp de trei ani, pe lângă pictură, și sculptura, iar muzeele și colecțiile de artă picturală și sculpturală a Italiei au devenit prietenii lui din toată ziua. După Roma urmară Napoli, Firenze, Bologna, Venezia și alte localități, pe unde a stat și a studiat. Mai mult timp a stat la Roma, unde a pus în uimire pe profesorii săi.

După întoarcerea sa din Italia au urmat o serie de expoziții la Brașov, Arad, Oradea și Beluș. Asigurându-și o existență relativă pentru un timp oarecare, pleacă la Paris, unde s'a dat exclusiv sculpturii, urmând la școlile celor mai iluștri profesori ai Franței. După un an de străduințe a fost acceptat la „Muzeele artiștilor francezi”, unde nu poate expune lucrări originale. Revistele de specialitate au cuvinte de laudă pentru românul ajuns în inima Franței, iar juriul compus din ce are mai select Franța în materie de artă, i-a făcut invitare și pentru alte expoziții.

Întorcându-se în țară, asistă la desvelirea busturilor lui Xenopol și Coșbuc din fața Palatului Cultural din Arad, opere executate de dânsul după întoarcerea sa din Italia; lucră bustul lui Emanoil Ungureanu la Timișoara; bustul în mărime a M. S. Regelui Mihail I, primă comandă monumentului eroilor la Buziaș în stil mai mare, rămânând să o execute în vara acestui an.

Viața se romantică și plină de neajunsuri și peripeții de până acum înclină spre drumul unei vieți mai liniștite a artistului recunoscut, când o apăsătoare cronică curmă brusc avântul intrării al genului. Moare în vârsta frumoasă de 31 ani, lăsând în urmă regrete unanime.

A fost un model de iubire filială și un bun creștin. Credința sa în nemurirea sufletului și în Dumne-

zeu erau lucruri cari îl întregeau ființa ca om și artist. A fost nu model de dragoste pentru prieteni și de bunăvoință altruistă.

Noblețea din suflet i-au creat credința, iar acestea două l-au făcut artist, căci credința și arta sunt atribuții sufletesti. Oamenii cu sufletul vulgar nu vor credea nici odată opere de artă, iar credința acestora este numai o spiritualizare grotescă a materiei, ea este concepută numai prin prisma acestuia. Cine n'are suflet n'are nici credință și nici nu va înțelege, nici percepe divinitatea din artă. Dumnezeu se manifestă, adesea, prin arta omului și prin minunile din natură. Cine crede într-însul se simte pătruns de El. Artiștii veacurilor au produs lucruri de artă neplăcutoare atunci, când acelea au fost închinare lui Dumnezeu. Sculptorul Gheorghe Groza a ajuns mai departe decât oamenii de acum, el simțea în sine pe Dumnezeu..

Puțini știu pe cine a pierdut neamul românesc prin moartea lui Gheorghe Groza.

Să-i fie somnul lin și memoria lui veșnic binecuvântată.

Vior.

Acasă*)

*Din drumul meu spinos și lung și greu
Sărman drumet mă 'ntorc acasă,
Dar e pustiu .. și poarta zăvorâtă;
Ș' abia mai am credință 'n Dumnezeu:
Să pribegesc — durerea mă 'nvășase!*

*N'am mai găsit pe nimeni — frați, surori;
Iar mama a plecat de mult... și 'n doliu
E 'mbrăcată casa 'n care plâng;
— M' am întors acasă, — în loc de flori:
În curte-s buruieni...*

Mi-e sufletul pustiu!

Ion Mișu

Intrunirea Preoțimeii din Tractul Buteni.

Preoțimea din tractul Buteni s'a întrunit în ședința Asociațiunii Clerului „A Șuguna”, Vineri în 80 Ianuarie a. c. cu care prilej s'a desvoltat un program select:

1. La ora 10 a. m. s'a oficiat Chemarea Duhului Sfânt, la care au servit preoții: Iuliu Bodea din Buteni, Ioan Bogdan și Coriolan Tirla din Bârșă. La sfârșitul slujbei a predicat preotul C. Tirla, despre „Activitatea pastorală predicatoria” a preotului”. Cuvântarea fiind bogată în îndemnuri, precum și în citate din Sf. Scriptură și din scrierile Sf. Părinți, a fost ascultată cu viu interes din partea preoțimeii, care i-a adus sincere mulțumiri.

2. De la biserică ne-am deplasat în sala tractuală dela reședința protopopească, unde Prea Cucernicia

*) Din volumul de poezii „Tul...” ce va apărea la primăvară.

Sa Părintele Protipop F. Roxin, în calitate de președinte al Asociației, a deschis ședința printr-o frumoasă cuvântare, din care dăm aci câteva fragmente:

„Reverenda pune pe cel ce o poartă, într-o poziție mai presus de ceilalți oameni. Viața și activitatea preotului să fie deamănă de distincția ce o dă acest frumos costum, pe care-l îmbrăcăm în numele lui Hristos. Prin întreaga viață și faptele noastre trebuie să dovedim că „Hristos este în mijlocul nostru“. Dumnezeu există numai pentru cel ce-L are în inima sa. Cine nu-L află în inima sa, să nu-L caute în alt loc, că nu-L va afla.“

De pe buzele Prea Cucernicului Părinte se desprindeau aceste cuvinte cu atâta evlavie, încât pe fețele tuturor s'a zugrăvit un adânc sentiment de pietate. A fost călduros ovaționat din partea preoșimii adânc impresionată.

3. La acest punct s'a făcut dare de seamă din partea președinților, despre activitatea Cercurilor religioase în cursul anului 1929. Cu acest prilej s'a constatat, că cea mai largă activitate a desfășurat-o cercul Ș-biș, în frunte cu vrednicul său președinte, preotul A. Ionuș din Prunișor. Drept recunoștință, s'a adus laude protocolară acestui cerc.

Pentru a dezvolta o activitate și mai intensă, Asociația a aflat de bine a sporii numărul Cercurilor religioase de la 3 — câte erau până acum — la 4, divizându-se cercul Ș-biș în două și formându-se un nou cerc rel. cu comunele: Sălăjeni, Prăjești, Doncenii, Ignești, Susani, Nădălbăști și Miniad. De președinte a acestui cerc, a fost ales preotul Ioan Tămaș din Prăjești.

4. A urmat apoi disertația Păr. Ioan Bogdan din Bârsa, cu tema: „Vinovat este preotul că poporul nu cercetează biserica?“ — care a fost ascultată cu mare atenție. Asociația a consimțit cu conferențiarul în ceea ce privește scrutarea cauzelor pentru care poporul nu cercetează regulat biserica și chiar de aceea a luat hotărârea, ca disertația să fie trimisă organului nostru eparhial, spre publicare.

Urmând a se tipări în întregime, este de prisos să mai insistăm asupra ei. Pentru zelul ce l-a depus la alcătuirea acestei disertații, preoșimea a adus Părintelui Bogdan, simțite mulțumiri.

După eschaurarea acestui program, asociațiunea s'a preschimbat în colegiu preoțesc, pentru a alege doi membri ca reprezentanți a preoșimii tractuale în Adunarea generală a fondului preoțesc pe un interval de 3 ani.

În scopul acesta colegiul a reales pe Cucernicii Părinți: Iuliu Bodea din Buteni și Ioan Giurgiu din Buhani.

Tot cu acest prilej au fost aleși și Păr. Ioan Bogdan din Bârsa și Ioan Tămaș din Prăjești, ca membri în Adunarea protopopească.

La ora 2 p. m. ședința s'a terminat, iar preoșimea s'a îndreptat spre localul „Clubului“ unde am luat masa împreună. Pe urmă ne-am depărtat fortificați sufletește și ducând în inimile noastre un nou imbold de muncă în ogorul lui Cristos.

Raportor.

O parohie care se organizează.

Există lângă Arad un suburbiu cu o parohie ortodoxă abia înființată. E colonia Grădiște, unde populația românească. — compusă în mare parte din micii funcționari ciferiști și muncitori, — abia acum începe să se ridice din multe puncte de vedere. Aci, ca în tot locul unde un om înțelege să canalizeze înspre bine energiile ce zac în masa colectivității, prin propaganda ce s'a făcut și se face mereu de harnicul preot ortodox din această parohie păr. Cornel Mureșan, cu scopul de a ridica tot mai mult această parohie, s'a reușit a se strânge într'un mănunchiu toate femeile ortodoxe de aci, înghiebandu-se o filială parohială a Societății Naționale ortodoxe a femeilor române.

După o propagandă intensă, făcută de păr. Cornel Mureșanu, s'a convocat pentru după amiaza z lei de Duminică în 2 Ianuarie a. c. adunarea de constituire în bis. capelii ort. din localitate.

Femeile ortodoxe, — atât intelectuale, cât și muncitoare și țărance, — s'au adunat într'un număr impunător. La ora 3 d. m. s'a servit vecernia, iar după vecernie păr. Mureșanu a ținut o cuvântare potrivită scopului cel urmărește această societate. După aceasta s'a procedat la alegerea comitetului, alegerea fiind condusă de păr. C. Mureșanu. Remarcăm aci prezența doamnei L. Crișan, harnica președintă a Soc. Naț. ort. a femeilor rom. filiala A ad, care a sosit la această ședință constitutivă, apoi d-na Dr. N. Popovici și d-șoara Ana Cornea.

S'a ales un comitet compus din 14 membre din toate clasele sociale. Ca președintă a fost aleasă doamna Natalia Eșanu, secretară d-na Cornelia Boțco Cărăbaș, casieră d-na Ana Contrea, iar ca v. prez. dent a fost ales părintele C. Mureșanu.

Scopul acestei organizații parohiale este ridicarea bisericii ortodoxe din loc la nivel și stil corespunzător, înfrumusețarea ei și apoi propagarea și apărarea credinței ortodoxe, precum și apărarea familiilor ortodoxe de influențele eterodoxe și sectare.

Nu putem îndeajuns menționa importanța acestei societăți, care se întinde pe întreg teritoriul țării și care s'a dovedit a fi atât de folositoare credinței și Bisericii noastre ortodoxe.

V.

INFORMAȚIUNI

Sf. Mănăstire Bodrog, năzuește să deschidă paraclise, pentru sfintele slujbe, în fiecare sat, din cele încredințate grijei sale duhovnicești. Până acum a aranjat în parohia Zădărlac și se pregătește acum să facă același lucru în Vinga nouă, — și până se vor strânge mijloacele necesare pentru clădirea de biserică.

Dar sf. Mănăstire nu mai dispune de al treilea rând de vase, rechizite și lucruri necesare în Sf. slujbă, de aceea apelăm la P. C. preoți, — cari au înlocuit prin procurări noi, dar mai au la îndemână, în stare de a mai fi întrebuințate: un Sf. potir, disc, steluță, copie, chivot, sf. Evanghelle, apostol, cădelniță, cruci, icoane, sfeșnice, candele, policandru mic, litier, tavă pentru anafură, clopoțel, prapori, ripizi, sthare pentru copii etc. — ca să ne ajute să putem înzestra cu cele necesare acest paraclis, cum și pe cel din Bodrogul vechiu, care se va deschide, în vechea școală confesională, îndată ce școala va trece în noul edificiu.

Fapta de ajutorare creștinească își va afla răsplata în cer și în rugăciunile noastre osârdnice.

Examen cu „Magna cum laude.” Scriem și noi cu multă bucurie că dșoara Aurelia Popoviciu, fiica d-lui Dumitru Popoviciu, directorul școlii primare dela Iosif Vulcan din Arad, a prestat licența în litere și filozofie la Universitatea din Cluj cu rezultatul strălucit Magna cum laude. Dșoara Aurelia Popoviciu are specialitatea în Istorie și Geografie și a prestat toate examenele dela facultate cu nota generală de foarte bine. Felicităm cu multă căldură pe Dșoara profesoară Aurelia Popoviciu și îi dorim ca și în viață să aibă fericire și mulțumire tot așa de strălucite ca la lucrarea licenței de profesoară.

Cununie. Duminică în 9 Februarie l. c. s'a celebrat în biserică din Ineu cununia candidatului de preot Gheorghe Perva cu Lenuța Feier, fiica Dlui Petru Feier din Ineu.

Dl. Gheorghe Perva este colaborator al revistei noastre și un tiner de mari nădejdi, care va păstori credincioșii noștri din Gurba și Chereluș. Multe felicitări.

Predică în catedrala din Arad. Duminică în 16 Februarie l. c. va predica în catedrala din Arad, eruditul predicator, părintele Toma Chircuță, preotul bisericii Zlătari din București. Tot Duminică după masă la orele 5, părintele Toma Chircuță, va ține o conferință plină de învățături, în sala Palatului, Cultural

Indemnăm publicul din Arad și provincie să vină să savureze învățăturile părintelui Chircuță.

Nu doarme de 15 ani un funcționar ungar din Budapesta. Adecă dela război încoace a fost rănit în cap de un glonte rusesc. De atunci doctorii îl îngrijesc și caută să găsească pricina nesomnului. Funcționarul însă n'are somn de loc și-și vede de treaba lui, ca și oarecare om sănătos. Nu simte nevoia somnului. Noaptea și-le petrece prin cafenele până dimineață, când face baie și se duce la lucru la birou. De băut, nu poate bea nici un fel de băutoră bețivă, fiindcă are îndată dureri mari de cap. Dar în schimb are bună poftă de mâncare. O singură plângere are el, anume că nu-i ajunge salariul, fiindcă viața de noapte în orașul acesta mare e tare scumpă.

Un cioban să trânteste cu un lup. În satul Bătrâna (jud. Hunedoara din Ardeal) vin de s lupii și fură vite. Ciobanul Petre Căldăraru l-au furat lupii două oi. S'a pus la pândă ca să se răzbune și într-o seară a venit lupul care s'a aruncat asupra ciobanului, care a fost nevoit să-l ia la trântă. La o vreme lupul se arată mai tare, dar ciobanul s'a aruncat jos, și-a scos cuțitul din cingătoare și l'a împalcat în inima lupului, omorându-l. Tot județul vorbește de vitejia ciobanului.

O servitoare moștenește 26 milioane dolari. — Servitoarea Ana Schief din Cehoslovacia este moștenitoarea unei averi de 26 milioane dolari, care i-a fost lăsată de Frank Savin, la care Ana fusese servitoare. Rudele apropiate ale lui Savin, între care 2 copii ai săi și cele 3 foste soții, au făcut proces pentru nimicirea testamentului.

Nedreptățirea preoților cu dările. — În rândurile preoților ardeleni s'a pornit o mișcare împotriva nedreptății, pe care guvernul a făcut-o preoților cerându-le să plătească de două ori dare după veniturile patratirului și ca sălar și ca dare profesională. Greșala aceasta se datorește în bună parte desființării ministerului bisericilor.

Biserică pentru școlari la Cluj. Duminică 19 Ianuarie, a fost sfințită în orașul Cluj bisericuța înălțată pentru școlari. Aceasta era de lipsă pentru că biserică cea veche e cu mult prea mică față de numărul locuitorilor români din oraș, iar catedrala, ce se zidește, încă nu poate fi terminată unu sau doi ani. Or, mai mult decât oricine, școlarii trebuie să fie crescuți în învățăturile legii creștine.

Casă electrică. Așa se va numi felul (modelul) de case pe cari vrea să le clădiască inginerul Terry din Newyork (America). Acoperișul și pereții caselor vor avea aparate speciale pentru înăbușirea șomotelor. Lumina soarelui va fi înlocuită prin lumină electrică medicală (bună pentru sănătatea corpului). Ferestrele nu se vor deschide, dar aerul curat va fi adus cu mașinării anume, cari îl vor curăți și-l vor adăoga părțile trebuitoare sănătății (ozon, oxigen). Căldura va fi făcută prin electricitate, răcoreala (în vreme de vară) asemenea.

Mintea omului nu stă pe loc!

Încălzirea de azi cu lemne, cărbuni, gaz, etc. naște multe boli. O socoteală făcută în America, spune că cheltuielile cu vindecarea acestor boli costă pe americani cam 80 dolari pe fiecare om pe an, iar populația Statelor Unite cheltulește pe an pentru vindecarea acestor boli cam zece miliarde dolari (vre-o 170 miliarde lei).

BIBLIOGRAFIE.

Inițându-se din inițiativa Sfintei Mitropolii a Basarabiei revista de specialitate misionară intitulată „Misionarul”, Sfântul Sinod a adus — în legătură cu aceasta — următoarea hotărâre:

„Sfântul Sinod recomandă clerului din Patriarhie ca să o sprijinească prin colaborare și abonare spre a-și ajunge scopul pentru care a fost pornită de Arhiepiscopia Chisnăului cu un cald etuziasm și cu multe jertfe materiale”.

În tendința de a populariza și a răspândi ideea religioasă creștină, părintele Ioan N. Ionescu de la biserica Amzei și Director al seminarului „Nifon” din București, a tipărit de curând următoarele trei lucrări și anume: „Fecioara Maria”, „Artă și Pornografie” și „Nepăsarea”. Cărțile sunt scrise într-un stil ușor și plăcut; costul lor e de fiecare 20 Lei și pot fi cumpărate pe seama bibliotecilor parohiale.

Comenzile se fac direct la autor în București.

Biblioteca Preotului Ortodox.

Preotul nostru ortodox are prilejul să-și îmbogățească cunoștințele prin broșurile care apar în *Biblioteca Preotului ortodox* de sub directă conducere a Prea Sfințitului Episcop Grigorie. În scurtă vreme de la apariția ei, această bibliotecă are deja sub tipar patru broșuri tratând cele mai actuale probleme din domeniul pastorației, catehizației și misionarismului. Broșurile sunt următoarele:

1. Pastorația individuală și Colectivă.
2. " " " "
3. Misiunile religioase pentru popor.
4. Manual de Catehizare.

Se impune o cât mai intensivă propagandă ca nici un preot să nu rămână fără aceste broșuri, care se tipăresc în număr redus de exemplare și dintre care unele sunt aproape epuizate. 4-7

Parohii vacante.

Conform rezoluției Vener. Consiliu Eparhial Nr. 556/930 pentru îndeplinirea parohiei vacante din Mănăstur, se publică concurs cu termen de 30 zile socotite de la prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Una sesune parohială în extenziune de 32 jug
2. Stolele conform stolarului în vigoare.
3. Intregirea dotației preoț. și de la Stat.
4. Locuință în natură constând din 2 camere și o bucătărie, cu intravilan de 600 st.

Repararea locuinței parohiale se va efectua cu bani din arănda pământului bisericesc.

Preotul ales va suporta toate impozitele după venitul din parohie. Va avea să predice în toate Duminicile și să bătorească și să catehizeze la școlile din loc, fără altă remunerațiune.

Dela recurență se cere calificatiune pentru parohii de cl. II.

Cel ce dorește a compete la acest post se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică din Mănăstur, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice, conformându-se strict dispozițiilor §-urilor 20 din Regulamentul pentru parohii. Cererile însoțite de anexele necesare adresate consiliului par. ort. din Mănăstur, le vor înainta în termenul concursului oficiului protopopesc ort. din Baliz.

Cel din altă dieceză vor cere prealabilă benevovăntare a Prea Sf. Sale Olui Episcop diecezan, spre a putea recurge la parohie.

Mănăstur, din sedința consiliului parohial, ținută la 18 Ianuarie 1930.

Consiliul parohial.

În conțelegere cu: Ioan Trifu protopop.

2-3

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei din Arad, devenită vacantă prin încetarea din viață a preotului Alexiu Popoviciu, se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite de la prima publicare în organul „Biserica și Școala”.

Beneficiile împreună cu acest post sunt:

1. Una sesune parohială,
2. Relut de bir 600 Lei anual,
3. Stolele legale,
4. Intregirea de salar de la Stat,
5. Locuință în casa parohiei.

Parohia este de clasa *primă*. Reflectanții vor adjușta cererile de concurs cu extrasul de botez, certificat de maturitate de la liceu, absolutorul teologic, testimoniu de calificatiune preoțească pentru parohii de clasa *primă* și cu certificat despre eventualul serviciu prestat. Cel din altă eparhie vor mai prezenta și actul de învoire de la P. S. Părinte Episcop al Aradului. Cererile vor fi adresate Consiliului parohial din Arad și vor fi înaintate P. On. Oficiu Protopopesc al Aradului. Reflectanții se vor prezenta cu prealabilă știre a P. C. Părinte Protopop în vre-o Duminică sau sărbătoare, în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în rituale și oratorice.

Alesul va catehiza la școlile, unde va fi designat și va plăti impozitele după întreg venitul preoțesc.

Consiliul Parohial ort. rom. Arad.

În înțelegere cu: Traian Vășianu (ss) protopop.

—□—

2-3

Redactor responsabil: SIMION STANA.